

Fókuszban az erdőtörvény módosítás

Beszélgetés Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkárral

Az év elején a Földművelésügyi Minisztérium által rendezett szakmai konferencia keretében ismerhettük meg az erdőtörvény módosítás főbb koncepcionális kérdésköréit, az egyes szakmai szervezetek javaslatait. Az erdész szakma 2016-ban is érdeklődéssel követte a jogszabályalkotás folyamatát, melynek érdemi szakmai munkájában Egyesületünk is tevékenyen részt vesz. Az év végéhez közeledve Ugron Ákos Gábor állami földekért felelős helyettes államtitkárt kérdeztük a törvénymódosítás aktuális helyzetéről.

– *Államtitkár Úr! Évek óta kiemelkedő figyelem kíséri az erdészeti ágazat részéről az erdőtörvény módosítását. Hol tart jelenleg, és hogyan balad a jogszabályalkotás? Minek köszönhető, hogy relatívan ilyen hosszú időt igényel a folyamat?*

– Jelenleg az egyik legfontosabb feladatként tekintünk az erdőtörvény módosítására. Ez nem véletlen, mert egyrészt a témával kapcsolatos kérdések és észrevételek kapcsán érezzük, hogy az erdésztszadalom is kiemelt figyelmet fordít rá, ami persze természetes, hiszen hivatásunk mindennapjait határozza meg ez a szabályozás.

Másrészt azonban helyes gondolkozással könnyen belátjuk, hogy az erdőhöz mindenkinek, minden honfitársunknak van valamilyen kötődése, ezért nem csak szakmai, hanem szélesebb közfigyelem kíséri a módosító munkát.

Jól tudjuk, hogy ennek a törvénynek a feladata, hogy egyensúlyt teremtsen az erdők esetében fennálló gazdálkodói és közérdek között, ezért minden módosítás során figyelembe kell venni az erdő mindhárom funkciójából származó szolgáltatásainak és rendeltetéseinek megfelelő szintű biztosítását. Ez a legnehezebb teendő, mivel jogos érdekek ütköznek minden esetben, sokszor alkotmányban rögzített jogi alapokon nyugodva.

A jogalkotói munka ezért halad látszólag lassabban, mint más jogszabályoknál tapasztalhattuk. Az volt az indítatásunk a törvénymódosítás során, hogy az erdészeti ágazat szereplőinek a bajait orvosoljuk. Már 2014 nyarán készen állt egy tervezet, amelyet az erdészeti igazgatás tapasztalatai alapján készített a Tárcsa, azonban ehhez hozzá kívántuk tenni a magán és állami erdőgazdálkodók javaslatait is. Az egyeztetési folyamat koncepcionális szinten 2016 februárig, a normaszöveg javaslat elkészítése pedig, 2016 májusig tartott.

A körvonalazódó törvénytervezetet a nyár folyamán az érintett szakterületek minisztériumi szintű képviselőivel egyeztetettük, valamint a Minisztérium stratégiai partnereivel egykezettünk kompromisszumos javaslatokat kialakítani.

Várható volt, hogy a törvénymódosítás kapcsán felmerülnek majd vitás kérdések az érintett szakterületek között, amelyek felsővezetői döntést igényelnek. Az egyeztetések eredményességét mutatja, hogy végül mindössze négy kérdésben maradt fenn véleményeltérés a felek között. Ez is elég volt azonban ahhoz, hogy a törvénytervezet közigazgatási egyeztetése ősz végére húzódjon.

A törvénymódosítás hosszú előkészítés után jelenleg közigazgatási, illetve társadalmi egyeztetés alatt áll, tehát azt lehet mondani, hogy a jogalkotási előkészítő munka a finisébe érkezett. A közigazgatási egyeztetés keretében a november végi határidőig, illetve még azt követően is észrevételeket

kaptunk az érintett tárcáktól, erdészeti szakmai szervezetektől, különböző – elsősorban természetvédelmi – civil szervezetektől, valamint állampolgároktól. Jelenleg a szükséges egyeztetések zajlanak annak érdekében, hogy a tervezetet a tárca részéről a legjobb tartalommal véglegesíteni tudjuk. A közeledő ünnepek miatt várhatóan idén eddig tudunk eljutni.

– *Melyek azok a legfontosabb szakmai kérdéskörök, amiben változásokat hoz majd az új jogszabály?*

– Az erdőtörvény 2009-ben hatályba lépett módosítása sok újdonságot hozott. Hogy más ne említsek, az éves gazdálkodás során a tervjövahagyásos rendszer helyett bevezetésre került a sokkal rugalmasabb, gazdálkodóbarát bejelentési rendszer.

De minden új rendszer bevezetése során felmerülnek olyan gondok, amelyre a jogalkotás során nem gondoltak, vagy olyan megoldások, amelyek nem váltották be a hozzájuk fűzött reményt. Szükség van tehát mindenekelőtt egy felülvizsgálatra, amelynek egy jelentős része már évek óta készen áll az asztalfiókban és sok egyszerűsítést, gyorsítást tartalmaz, melyekből néhány már a bürokrácia-csökkentés apropóján bevezetésre is került.

Ugron Ákos Gábor helyettes államtitkár a 2016-os Év erdésze verseny eredményhirdetésén

Felmerültek továbbá olyan könnyítési lehetőségek, amelyek elsősorban a magánerdő-gazdálkodók számára nyújtanak majd előnyöket, főként alacsony természetességű erdőterületek és egyéb fás területek kezelése során. Arra való tekintettel, hogy a faültetvény természetességi kategóriába tartozó erdőterületek általánosságban kisebb természetvédelmi jelentőséggel bírnak, valamint az ilyen területek gazdálkodása során az erdészeti tevékenység sematikusabb lehet, kevesebb rizikót hordoz magában a gazdálkodási előírások könnyítése mind igazgatási, mind természetvédelmi szempontokból.

Ezen felül elsősorban olyan módosítási javaslatok merültek fel, amelyek a fenntartható erdőgazdálkodás kereteit jelentő közérdekű elvárások és korlátozások megalapozottabbá tételét, illetve a fenntartható erdőgazdálkodás hatósági kontrollját biztosító szakmai, tervezési és adminisztrációs feladatok racionalizálását szolgálják.

A minisztérium és a szakmai szervezetek képviselői a februári erdőtörvény konferencián

Emellett megkezdjük a magánerdő-gazdálkodás szervezeti alapjait meghatározó szabályozások felülvizsgálatát és módosítását, illetve kiegészítését is, annak érdekében, hogy a magánerdő-tulajdonosok és erdőgazdálkodók a tulajdonukban, illetve használatukban álló erdőket optimálisan, az élet-helyzetüknek megfelelő módon, egymással békés együttműködésben, és nem utolsó sorban szakszerűen tudják hasznosítani.

Az utóbbi feladatot 2017-ben az erdőbirtokossági társulatokról szóló törvény módosításával, a magánerdők birtokszerkezetének javítását célzó intézkedésekkel, valamint a magán erdőgazdálkodás fejlesztésére irányuló további intézkedésekkel kívánjuk folytatni.

– A szakmai szervezetek – többek között a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a MEG-OSZ, a Pro Silva Egyesület és az OEE – a Minisztérium felkérésére többször is megfogalmazták javaslataikat a törvény módosításával kapcsolatban. A közigazgatási egyeztetésre bocsátott anyagban azonban ezekhez képest több kérdésben eltérés tapasztalható. Miben más a jelenlegi minisztériumi törvénytörvény módosítási szövegtervezet a szakmai szervezetek javaslataihoz képest, és mi indokolja a változtatásokat?

– Mindenekelőtt, nagyon remélem, hogy a felsorolt szervezetek, akik egyébként a Minisztérium stratégiai partnerei is, a saját javaslataikkal meghatározó mértékben megegyezően találják majd a kialakított javaslatot.

Az erdő törvény módosítása – ahogy arról már beszéltem – az átlagos jogalkotási folyamatokhoz képest sokkal összetettebb feladat. Az elmúlt két évben újonnan felmerülő törvény módosítási javaslatok nagyobb részben az erdőtulajdonosok és az erdőgazdálkodók helyzetének a javítása érdekében kerültek meghatározásra. Ők jelezték, hogy hol szorít a cipő, mi meghallgattuk és mérlegeltük ezeket a jelzéseket, majd amit indokoltnak tartottunk, beillesztettünk a készülő törvénytervezetbe.

Ez azonban csak az egyik fele az éremnek. A stratégiai partnereinkkel folytatott egyeztetések során felvetődő javaslatokat meg kell vitatni az erdő tekintetében érintett többi szakterülettel is. A Földművelésügyi Minisztérium által felterjesztendő törvény módosító javaslat minden a Tárcához tartozó érintett szakterület véleményének is meg kell feleljen, te-

hát „házon belül” kompromisszumos megoldás szükséges, ahol pedig nem lehet ilyet kialakítani, ott felsővezetői döntést kell hozni.

– Bitay Márton Örs államtitkár egy évvel ezelőtt az Erdészeti Lapokban megjelent interjúban az erdő törvény módosítás kapcsán annak a véleményének adott hangot, hogy szakmán kívüli beves vitákra számít, elsősorban egyes természetvédelmi szervezetek részéről. Most úgy tűnik mégis, mintba szakmán belül lassult volna le a folyamat. Az erdőszeti hatóság fontos szerepet tölt be a kérdésben. Mi a szakigazgatás álláspontja az erdő törvény módosítással kapcsolatban?

– A törvénytervezet szövegtervezetét a természetvédelmi szakterület hivatalos fórumaival 2016 nyara óta, a természetvédelmi civil szervezetekkel pedig 2016 novembere óta egyeztetjük. Viták természetesen vannak, de amióta konkrét kérdésekről folyik az egyeztetés, ezek egyre kiegyensúlyozottabb párbeszéddé alakulnak. Motiváltak vagyunk a vitás kérdések elsimításában, abban hiszünk, hogy a józan szakmai gondolkodással kialakítható az okszerű elvárásrendszer.

A természet örökké változik, a benne élő fajok tulajdonságai is változnak, akár a sikeres fajvédelmi programok során, így lehetőség van korábbi bevett szigorú előírások mérséklésére. De figyelembe vehetjük a változó klimatikus viszonyok következményeihez szükséges alkalmazkodás kérdését is, egyes fajokra tekintettel, vagy egyes erdőállományokra gondolva. Változtatni kell hát a szabályozásokon is, amelyet a természetvédelem szakemberei is szükségszerűen felmértek.

Az erdőszeti hatóság jogalkalmazási tapasztalataira meggondolatlanság lenne nem figyelemmel lenni. Sokat egyeztetünk ezért a kollégákkal, illetve részletes véleményt adtak a munka különböző szakaszaiban. Nagyon sok módosítás került be a javaslataik alapján a szövegbe, ugyanakkor azt is tudomásul kell venni, hogy a jogalkotási folyamat során most a kiemelt figyelem egyik oldalról az erdő-, illetve természetvédelmi szempontokon, másik oldalról pedig az erdőtulajdonosi és erdőgazdálkodói érdekeken van. Javító szándékú, konstruktív javaslatainknak örülünk, remélem a módosításokkal összességében végül ők is elégedettek lesznek.

– Végezetül, mi a jövő évi ütemterve a törvény módosításnak, hiszen a 2016-os esztendő lassan véget ér?

– Ember tervez, Isten végez, ahogy tartja a mondás. Eddig sajnos sok félelmünk beigazolódott a szükséges egyeztetési folyamat elhúzódását illetően. Azonban visszatekintve az elvégzett munkára, és a lassan véget érő közigazgatási egyeztetésre, illetőleg társadalmi vitára, jogosan bízunk abban, hogy a törvénytervezet január elején a Kormány, majd az Országgyűlés elé tudjuk terjeszteni.

A törvény tervezett hatályba lépése április 1., amely további csúszások esetén szükség legfeljebb július 1-ig tolóddhat ki. De ezzel a jogalkotási munka nem áll meg, mivel kapcsolódó rendeleti szintű szabályozásokat is ki kell még alakítani, a módosításoknak megfelelően. Az azonban már a jövő évi jogalkotási munka értékeléséhez fog tartozni.

– Államtitkár úr, köszönöm a beszélgetést!

Nagy László
Képek: Nagy László

